
ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ КОНТРОЛЮ ІННОВАЦІЙНИХ ВИТРАТ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Варчук О.А.,
Витичак І.В.

Одеський національний політехнічний університет

Одним з важливих важелів за допомогою якого здійснюється вплив на господарську діяльність підприємства з позиції практики є контроль. Система контролю інноваційних витрат є важливим елементом загальної структури управління промисловим підприємством. Вона дозволяє керівництву шляхом здійснення нагляду, перевірок і стеження за його фінансово-господарською діяльністю переконатись, що контроль проходить у відповідності до розробленої стратегії інноваційного розвитку, прийнятої керівництвом, та до вимог чинного законодавства.

Одним з різновидів контролю інноваційних витрат є внутрішній контроль. Надійна система внутрішнього контролю дає змогу реалізувати поставлені цілі з досягнення основних економічних показників діяльності підприємства та прийняття ефективних управлінських рішень. Ефективна система внутрішнього контролю інноваційних витрат повинна передбачати такі контрольні процедури:

- рішення керівництва на здійснення операцій;
- документування господарських операцій (передбачає використання затверджених або розроблення власних первинних документів для відображення інноваційних витрат в загальному обсязі витрат, визначення порядку їх оформлення);
- розподіл обов'язків з контролю (доцільний не тільки серед працівників бухгалтерії, а й між фахівцями організації. Контрольні функції між суб'єктами контролю інноваційних витрат мають закріплюватись посадовими інструкціями);
- кадрова політика (підбір фахівців, ротація головних спеціалістів).

Внутрішній контроль інноваційних витрат промислового підприємства має здійснюватися:

- на стадії бюджетування інноваційних витрат оцінюється оптимальність, раціональність і ефективність різних варіантів управлінських рішень та відповідність їх загальної стратегічної мети розвитку підприємства;
- на стадії організації та регулювання управлінських рішень оцінюється можливість досягнення бажаних результатів з певними інноваційними витратами;
- на стадії обліку контролюють раціональне й ефективне використання виробничих і фінансових ресурсів відповідно до затверджених бюджетів;
- доцільність і законність господарських операцій підприємства [1].

Однак через ряд проблем, що стосуються організації та методики як внутрішнього контролю інноваційних витрат промислових підприємств, так і контролю в цілому, контроль не здійснюється на тому рівні, який міг би забезпечити прийняття раціональних управлінських рішень, на основі його результатів.

Основні проблеми які стосуються організації та методики контролю інноваційних витрат полягає в тому, що на підприємствах не має чіткого розуміння, як правильно

організувати контроль, що в свою чергу створює ряд проблем. Основні причини цього наступні: відсутність працівників відповідної кваліфікації, методик, систем показників оцінки тощо. Загалом, проблеми, які стосуються організації та методики контролю інноваційних витрат можна поділити на два напрямки: теоретичний та практичний (рис.1).

Важливою проблемою у методиці здійснення контролю являється відокремлення інноваційних витрат, які були понесені для виготовлення інноваційної продукції з загального обсягу витрат підприємства. Це спричинено тим, що інноваційна продукція не розглядається як окремий об'єкт бухгалтерського обліку, а тому витрати на її підтримання та постійне удосконалення відносять до витрат діяльності та капітальних інвестицій, що не дає змоги для чіткого контролю за ними.

Рис. 1. Проблеми організації та методики контролю інноваційних витрат [1]

Проте оцінка рівня інноваційних витрат, як окремого об'єкту обліку та присвоєння їм відповідного рахунку є недоцільним, оскільки це ускладнюватиме роботу облікового персоналу, а інноваційні витрати можуть носити двоякий характер, що призведе до подання недостовірної інформації управлінському персоналу та власникам. Вирішенням окресленої проблеми можливе за рахунок створення ряду внутрішніх звітів, які будуть відображати дані про понесені витрати [2].

Вирішення організаційних та методичних проблем контролю інноваційних витрат багато в чому сприятиме формуванню інформації для здійснення заходів суб'єктами господарювання щодо інноваційної діяльності.

Література

1. Ф.Ф. Макарук, О.О. Куцик// Внутрішній контроль витрат діяльності ринків: організаційно-управлінський аспект // – Режим доступу - http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12697/1/25_131-143_Vis721menegment.pdf
2. Гик В.В., Озеран В.О.// До питання контролю витрат на інновації// Львівська політехніка – Режим доступу – <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/22978/1/83-Nyk-153-154.pdf>.
3. Крупка Я.Д. Варіанти обліку інноваційних процесів на підприємстві / Я.Д. Крупка // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – №5. – С. 11-18;